Rok II. Tarnowskie Góry, dnia 9 września 1931 r. Nr. 64.

NOWINY

Przedpłata miesięczna z dostawą do domu 1,50 zł.
Cena numeru 20 gr.

Redakcja i Admin. Tarn. Góry — Tel. 1034
Wychodzi w każdą środę i sobotę.

Reklamy: 0,20 zł za 1 łamowy wiersz mm
Ogłoszenia według umowy.

Wielka powódź w Anglji.

Z Londynu donosi. W wielu okolicach środkowej Angli spadły w ostatnich dniach ulewne deszcze wskutek których szereg domów został podmyty i grozi zawaleniem. Mieszkańcy tych domów zostali przetransportowani w bezpieczne miejsca.

W Leeds i Shaffield zamknięto w piątek wiele fabryk z powodu niebezpieczeństwa zawalenia się budynków. Doniesienia o podmytych nasypach kolejowych, przerwanych połączeniach kolejowych, zalanych wsiach itd. nadchodzą ustawicznie ze wszystkich stron Angli.

W pobliżu Shaffield utonęło 180 sztuk nierogaciziny na pastwisku. W Leeds (dzielnica przemysłowa) jest w pewnych miejscach zalana do wysokości kilku stóp. Cały ruch uliczny został wstrzymany.

W Rotherdam elektrownia stoi pod wodą. W skutek przerwania prądu, cały ruch przemysłowy w okolicy został sparaliżowany.

W Mansfield uległ zniszczeniu zbiornik wody, wskutek czego 10 tysięcy hektarów ziemi razem ze zbiorami zostało zalanych.

W Chinach koczuje już 2 i pół miljona ludzi.

Z Londynu donosi. Podczas gdy stan Jangtse w Hankau jest niezmieniony, rzeki w okręgu wielkiego kanału wzbierają. Groble koło Czinkieng zostały w piątek zerwane i masy wody zalały obszar kilkuset kilometrów kwadratowych. 50 tysięcy ludzi zostało pozbawionych dachu.

Według sprawozdania gubernatora prowincji Kiangtsu, katastrofą zostało dotkniętych 18 okręgów, przyczem 2,4 miljony ludzi musiało opuścić swe mieszkania. Bandy komunistyczne starają się wykorzystać nieszczęście i plondrują miasta na południowym brzegu Jangtse, poniżej Wuczang, aż po Wusieh.

Unja austro-węgierska pod berłem Habsburgów ma uniemożliwić niemiecką Mitteleuropę.

Sensacyjne pogłoski polityczne w Paryżu.

Paryż 7 września. W kołach politycznych Paryża krążą sensacyjne pogłoski, odsłaniające zakulisowe dążenia polityki francuskiej w stosunku do Austrji.

Aby ostatecznie usunąć raz na zawsze niebezpieczeństwo stworzenia Mittel-Europy pod hegemonją Niemiec, faworyzować mają pewne poważne koła francuskie dążenia do restauracji Habsburgów.

Eks-cesarzowa Zyta i arcyksiążę Otto bawią obecnie — jak wiadomo — na wywczasach we Francji, gdzie są gośćmi księcia Burbon Parmeńskiego, brata b. cesarzowej. Pobyt pretendenta do tronu węgierskiego we Francji dał możność nawiązania ważnych kontaktów politycznych, które w rezultacie doprowadzić mają do następującej koncepcji:

Austrja i Węgry mają zostać złączone pod berłem arcyks. Ottoną.

Polityka watykańska do niedawna sympatyzowała z ideą anschlussu, licząc na wzmocnienie w ten sposób elementu katolickiego w Niemczech, a to na skutek podszeptów kanclerza Brüninga. Wzrost hitleryzmu i komunizmu na terenie Rzeszy, obu ruchów antykatolickich, zmienił zasadniczo poglądy miarodajnych kół watykańskich. Życzenia Watykanu zbiegają się teraz z wysuwanem w pewnych kołach francuskich odnowieniem projektu z r. 1919 unji naddunajskiej.

Unja ta, do którejby na wypadek rozruchów w Niemczech i ewentualnego chaosu przyłączyć się mogła Bawarja, patronowana byłaby przez Francję.

Przyszłość pokaże, czy plan ten pozostanie teorją, czy też przyjmie kształty realne.

—o—

Rada ministrów zajmie się ustawami o walce z bezrob.

Warszawa, 7 września. Na najbliższą środę zwołane zostało posiedzenie Rady ministrów, na którem ma być załatwionych kilka projektów ustaw, związanych z koniecznością przeprowadzenia akcji walki z bezrobociem.

Projekty te zostaną przekazane do Sejmu, który, jak należy się spodziewać, zostanie zwołany w końcu września lub z początkiem października.

Dalszy etap walki z bezrobociem.

Warszawa, 7 września. W dalszym ciągu akcji zwalczania bezrobocia minister pracy i op. społ. wydał specjalną instrukcję dla okręgowych i obwodowych inspektorów pracy, w której m. in. zaleca:

1) Niezwłoczne zwołanie konferencji z udziałem przedstawicieli zakładów przemysłowych; 2) Zwracanie uwagi na niedopuszczalność pracy w godzinach nadliczbowych oraz zatrudniania kobiet i młodocianych w porze lub przy robotach zakazanych im przez prawo; 3) Zwołanie konferencji z przedstawicielami związków zawodowych, wezwanie ich do współpracy i komunikowania inspekcji pracy o wszystkich zauważonych przekroczeniach. Przy stwierdzeniu naruszenia ustaw w zakresie zagadnień powyższych inspektorzy mają stosować nakazy z rygorem natychmiastowego wykonania i w razie potrzeby bezpośrednie przymusowe wykonanie w trybie administracyjnym, niezależnie od pociągnięcia winnych do odpowiedzialności sądowo-karnej.

Ustanowione przez p. premjera prezydjum naczelnego komitetu do walki z bezrobociem, opracowuje obecnie regulamin tego komitetu. Po opracowaniu regulaminu, który przedłożony zostanie panu premjerowi do zatwierdzenia w b. tygodniu, skład komitetu zostanie rozszerzony przez dobór przedstawicieli zainteresowanych czynników.

PIERWSZEŃSTWO DLA ŻYWICIELI RODZIN.

Komunikują nam, że Ministerjum Pracy rozesłało okólnik do wszystkich Urzędów Pośrednictwa Pracy, aby przy obsadzaniu wolnych posad uwzględniło się przedewszystkiem żywicieli rodzin, a zwłaszcza tych, którzy korzystają z ustawowych zapomóg.

Ponadto polecono wszystkim urzędom wojewódzkim, aby wpłynęli na pracodawców, by pierszeństwo przy angażowaniu do pracy udzielali takim właśnie pracownikom i robotnikom.

Papież zaniemógł.

Rzym, 6 września. Donoszą, iż wzruszenia, związane z ostatniemi rokowaniami pomiędzy Watykanem a włoskim rządem tak dalece naraziły na szwank zdrowie papieża, iż zachorował i musiał położyć się do łóżka.

Ameryka zaczyna rozumieć łączność gospodarczą z Europą.

Berlin, 6 września. Jeden z najpoważniejszych amerykańskich przemysłowców, Harvey S. Firestone, należący do koła zaufanych prezydenta Hoovera, oświadczył w Berlinie, że Ameryka zmienia swe stanowisko wobec Europy.

W Ameryce poznano, że Amerykę łączą z Europą ściśle węzły gospodarcze. Jego zdaniem, po pierwszym roku wolnym od spłat reparacyjnych, nastąpią dalsze lata, a problem długów i reparacyj będzie na nowo rozwiązany.

Miljard złotych wynoszą zaległości podatkowe.

Zaległości z podatków bezpośrednich wynosiły na dzień 31 marca b. r. przeszło miljard złotych, w czem 42 i pół milj. zaległych podatków gruntowych, 28,2 milj. podatku od nieruchomości, 231,3 milj. podatku przemysłowego, 204,7 milj. podatku dochodowego, 403,3 milj. podatku majątkowego, 124,5 milj. złotych innych podatków (w czem głównie sumy z tytułu odsetek za zwłokę, kary, koszty egzekucyjne itp.) Część tych zaległości po ściągnięciu ma być wyzyskana na cele akcji pomocy bezrobotnym. Głównie zależy na ściągnięciu zaległości z przed 1 kwietnia 1929 r. co przyniesie prawdopodobnie około 20 milj. zł.

Sejm Śląski rozpoczyna pracę.

Katowice, 6 września. Wznowienie prac sejmu śląskiego nastąpi w bieżącym tygodniu. Na środę zwołał prezes komisji prawniczej, poseł dr. Włodzimierz Dąbrowski posiedzenie, na którem będą się toczyć obrady nad szeregiem aktualnych ustaw.

Wysoki komisarz Ligi Narodów

stwierdza przychylność Polski wobec Gdańska.

Raport hr. Graviny wywołał nowy atak furji niemieckiej.

Berlin, 6 września. Niemiecka prasa nacjonalistyczna przyjęła z wielkiem niezadowoleniem informacje o treści raportu hr. Graviny.

„Hr. Gravina — utrzymuje jeden z korespondentów — w raporcie swoim „bez żadnego bliższego umotywowania oraz bez dowodów“, przypisuje całą winę naprężenia stosunków polsko-gdańskich nacjonalistycznym zjazdom partyjnym oraz demonstracjom niemieckich partyj prawicowych, odbytych, w Gdańsku. Czyni to jedynie dlatego, że Polska wniosła w tej sprawie skargę“ (!).

„Deutsche Tagesztg“ pisze: „W raporcie swoim hr. Gravina „śmie“ potępiać to, że na owych zjazdach była umowa o powrocie Gdańska do Niemiec, gdy z drugiej strony Gravina w raporcie swoim nie wspomina o stałem wysyłaniu polskich patrolów na terytorjum Gdańska.

Według informacyj prasy, Gravina w raporcie miał

wyrazić Polsce pochwałę za jej przychylność wobec Gdańszczan.

Co do motywów, jakie kierowały hr. Graviną — pisze korespondent „Deutsche Tagesztg.“ — to panują rozmaite opinje, jednakże odnosi się wrażenie, że Gravina jest obecnie uprzedzony w stosunku do Gdańska (?).

W tej samej sprawie ukazał się również komunikat biura Conti, który zaznacza, że wysoki komisarz Ligi Narodów w Gdańsku tym razem wypowiedział się na niekorzyść Gdańszczan. Hr. Gravina w raporcie swoim nie wspomina o tem, że nieporozumienia polsko-gdańskie wypływają przedewszystkiem „z niedotrzymywania przez Polskę zobowiązań natury gospodarczej i politycznej (!!). Zrazu odnosi się wrażenie, że hr. Gravina „naturalne uczucie solidarności Gdańszczan wobec Niemiec uważa za nielojalne w stosunku do Polski“ (!!).

—o—

Sprawy lokalne z Tarn. Gór.

—0—

Dywizja Śląska zawita dziś do Tarnowskich Gór.

Serdecznie witamy!

(g) W środę dnia 9 bm. wraca dewizja śląska po ukończeniu manewrów do ich garnizonów. O godz. 12-tej w południe wspomnianego dnia oczekujemy ją w Tarnowskich Górach, gdzie na rynku' przed władzami wojskowemi odbędzie się defilada, poczem po krótkim wypoczynku odmarszeruje dalej w kierunku Król Huta, Katowice itd. W związku z tem stworzył się komitet składający się z kilku obywateli z panem Bacikiem, przewodniczącym Rady Miejskiej, na czele, którego zadaniem będzie ową dewizję śląską przywitać. Jak wiadomo, tegoroczne krótkie tylko, manewry odbyły się w okolicy Woźnik oraz na terenie b. Kongresówki.

(g) **Posiedzenie Komisji personalnej** W ostatniej chwili dowiadujemy się iż przewodniczący Rady Miejskiej p. Bacik wyznaczył dla komisji personalnej tut. Magistratu posiedzenie na poniedziałek dnia 14 bm. Należy się spodziewać, iż komisja ta ostatecznie przeprowadzi reorganizację w naszem Magistracie, na którą to obywatele od długiego czasu już czekają.

(g) **Walne zebranie Koła Akademików Tarnogórzań** odbędzie się w sobotę dnia 12 bm. o godz. 17-tej w gimnazjum męskiem. Ze względu na bardzo ważne sprawy na porządku dziennym uprasza się wszystkich członków o niezawodne przybycie. Bezpośrednio po walnem zebraniu odbędzie się zebranie towarzyskie.

(g) **Ustawa o pragmatyce służbowej w instytucjach ubezpieczeń** Jak nas informują, w najbliższym czasie ma być uregulowana w formie ustawy sprawa pragmatyki służbowej dla pracowników wszystkich instytucyj ubezpieczeń społecznych wraz z normami uposażeń. Projekt tej ustawy wniesiony zostanie na najbliższą sesję sejmową.

Zaręczyny — Urlop.

(g) P. Dr. Szolin zaręczył się z córką p. nadinż. i właściciela cegielni Kretka z Rybnej, równocześnie rozpoczął nazwany dnia 2 bm. swój czterotygodniowy urlop wypoczynkowy.

(g) **„Patrjota.“** Pewien jegomość, obywatel pochodzący z Małopolski, będąc prawdopodobnie tego zdania, iż na Śląsku język polski jest nieznany, przesłał zawiadomienia o swych dokonanych zaręczynach swym znajomym (Polakom) w języku niemieckim. Więc polonizacja Górnego Śląska robi „dobre“ postępy.

(g) **Towarzystwo Śpiewu Mickiewicz** w Tarnowskich Górach daje członkom i sympatykom do wiadomości, że pierwsza lekcja śpiewu odbędzie się w czwartek dnia 10 września 1931r. o godz. 19,30 w małej sali Domu Ludowego.

Wszystkich lubowników pieśni polskiej upraszamy o punktualnie przybycie.

(g) **Powrót z urlopu.** P. Dyrektor Spółki Brackiej Dr. Potyka oraz naczelnik Wydziału p. Bacik powrócili z urlopu i rozpoczęli urzędowanie w poniedziałek bieżącego tygodnia.

Posiedzenie Rady Miejskiej.

(g) W czwartek dnia 10 września br. o godz. 19-tej odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej, tego samego dnia o godz. 17- tej komisji przygotowawczej na sali posiedzeń Magistratu. Porządek dzienny obejmuje:

Przyjęcie do wiadomości protokołu, za miesiąc lipiec Głównej i Miejskiej Kasy. Zmiana linji regulacyjnej na narożniku ul. Franka i Lublinieckiej. Przejęcie dróg założonych na terenie osadniczym św. Jana. Uchwalenie kredytu dodatkowego dla biura ewidencji ruchu ludności. Sprzedaż parcel miejskich. Uchwała w sprawie budowy bekonarni. Uchwała w sprawie subwencji na pomnik poety śląskiego Lompy w Lubszy.

(g) **Termin przyjazdu Pana Wojewody do Tarnowskich Gór odroczony.** P. Wojewoda Dr. Grażyński bawi obecnie w Genewie, wobec czego przyjazd jego do Tarnowskich Gór jest na kilka dni odroczony. Jak wiadomo p. Wojewoda ma rozstrzygnąć o dalszych losach budującej się tut. szkoły powszechnej po zbadaniu sprawy na miejscu.

(g) **Wielki festyn ludowy** w ubiegłą niedzielę z powodu niepogody się nie odbył. Ostatecznie odbędzie się takowy, w przyszłą niedzielę w parku Redena zaś w razie niepogody w sali p. Kapuścioka. (Hotel pod Lipami.) Początek o godz. 14-tej. Przygrywać będzie orkiestra kolejowa. Ponieważ czysty dochód przeznaczony jest na rzecz niesienia pomocy bezrobotnym miasta, pożądanem jest, aby obywatelstwo bez względu na przynależność partyjną i polityczną w festynie tym wzięło liczny udział.

Gdzie jest komisja personalna w Magistracie?

(g) Przed kilku tygodniami radny p. Kowolik słusznie zapytał się Magistrat co to właściwie jeden z urzędników, mianując go po nazwisku, za czynność w Magistracie sprawuje, albowiem stale widać go włęsać się po mieście. Zaznaczył i prosił Magistrat, aby temu człowiekowi przydzielono jaką pracę, gdyż pieniądze, które każdego pierwszego otrzyma, powinien też odrobić. Komisja personalna którą wybrano z inicjatywy przewodniczącego Rady Miejskiej do której przecież sam przewodniczący R. M. należy, powinna ostatecznie zająć się sprawą personelu naszego Magistratu. W obecnym ciężkim kryzysie gospodarczym, gdzie nieomal wszystkie Urzędy państwowe i instytucje prywatne redukują ich personel do minimum i oszczędzają na każdym kroku, powinien i nasz Magistrat do tego się zastosować i zbadać, czy wszelkie poczynione wydatki uskutecznia się w sposób właściwy. Sporo lat już upłynęło od czasu objęcia Górnego Śląska przez Polskę, to też każdy z urzędników, a zwłaszcza o ile rozchodzi się o młodych, powinien był się nauczyć języka polskiego. Obywatele nie płacą podatków dlatego, aby dla niemieckiego urzędnika Magistrackiego trzymano i opłacano specjalnego tłomacza. Jeżeli się do dziś dnia p. D. nienauczył języka polskiego to widocznie i na przyszłość tego uczynić nie zamierza. Takiego urzędnika powinno bezwzględnie zredukować. Ciekawi jesteśmy co teraz komisja personalna w tym kierunku uczyni, albowiem jak p. radny Kowolik zaznaczył, obywatele, którzy płacą podatki muszą wiedzieć za co takowe płacą i czy w sposób odpowiedni będą one zużyte.

Tow. Gimnastyczne „Sokół“ w Tarn. Górach zawiadamia swych członków, że w piątek dnia 11 września br. odbędzie się w sali Hotelu pod Lipami o godz. 19,30 miesięczne zebranie, w czasie którego wygłosi odczyt p. Skowron Egbert na temat Polacy za granicą.

Ze względu na ważne sprawy wzywa się wszystkich członków celem jaknajliczniejszego przybycia. — Goście i sympatycy idei Sokolej mile widziani.

(g) **Zebranie rodzicielskie.** W piątek, dnia 4. bm. odbyło się zebranie rodziców uczniów uczęszczających do klasy trzeciej szkoły ćwiczeń, przy Państw. Seminarjum Naucz.

O celach pracy w dzisiejszej szkole poinformował zebranych naucz. p. Żychal. Dla współdziałania wychowawczego domu ze szkołą został wyłoniony komitet, w skład którego weszły pp. Szpilowa, Nowakowa i Kierkowa, oraz jako przewodniczący p. Masarczyk.

(b) **Wywiadowcy Kom. Straży Gran.** w Tarn. Górach przytrzymali przemytnika żyda Hansa Mendla Samuela mieszkańca Nadwórnej, Woj. Stanislawowskiego, któren przemycił różne towary z Niemiec do Polski przez zieloną granicę na ogólną sumę 4405,00 zł. z czego cło wyniesie jeszcze 807 70 zł. Po spisaniu protokółu skierowano przemytnika wraz z towarem do dyspozycji władz odnośnych.

Szkoła czy sklep?

(g) Kilka dni temu, podaliśmy do wiadomości rozp. Prezydenta R.P. mocą którego instytucjom państwowym nie wolno jest prowadzić jakiegokolwiek handlu. W związku z tem doniesiono nam, iż w Seminarjum tut. sprzedaje się nietylko przybory szkolne ale również i smakosze, jak czekoladę, cukierki i inne. Może tam Urząd Skarbowy zbada, czy Seminarjum wykupiło odnośne świadectwo przemysłowe, którego wymaga się od każdego kupca. Władze szkolne pozatem nie powinne dopuścić do prowadzenia handlu w szkołach. Z czego mają tedy kupcy zawodowi płacić podatki, jeżeli już wszystkie instytucje państwowe jak np. szkoły handel prowadzą. Na czasie, aby skończyć z takiemi geszeftami pobocznemi.

Uwaga — Dziś.

(b) Celem omówienia wspólnych spraw gospodarczych odbędzie się zebranie tych wszystkich osadników, którzy zakupili parcele budowlane za kościołem św. Jana od Urzędu Ziemskiego w środę dnia 9 bm. o godz. 18-tej (6 wieczorem) na sali p. Kapuścioka, Hotel pod Lipami.

Coś o podręcznikach szkolnych.

(g) W związku z nowym rokiem szkolnym dotknięte ciężko kryzysem rodziny pracownicze miały obawę przed wydatkami na podręczniki szkolne. Biorąc ten stan rzeczy pod uwagę, władze szkolne w minimalnym jedynie procencie wydały zarządzenia co do zmian podręczników, jeżeli chodzi o szkoły średnie. W naszej miejscowości daje się od tygodnia zauważyć wzmożony ruch w księgarniach. Większa część dzieci zabiega o kupno już używanych podręczników, oczywiście jako tańszych. Przy tej sposobności zwracamy uwagę wszystkim pp. profesorom, kierownikom szkół itp. iż księgarnia p. Muszkieta (firma polska) przy ul. Krakowskiej jest obficie zaopatrzona w wszelkie podręczniki szkolne oraz artykuły piśmienne. Więc niema żaden już powodów, udać się do Katowic, do pewnej firmy niemieckiej, po zakup różnych przyborów szkolnych, kiedy takowe nabyć można na miejscu w firmie polskiej. O tem powinne wiedzieć wszystkie dzieci szkolne.

Porządek nabożeństw kościelnych.
od 10 września do 13 września 1931r.

Czwartek o godz. 6,15 rocznica za d. śp. Piotra Krusia, o godz. 7,30 w intencji rodziny Kowolikowej, o godz. 8 na pewną int. (niem).
Piątek o godz. 6,15 msza św. o godz. 7,30 za zmarłych z Bractwa Serca Jezusowego z kond. (niem.)
Sobota o godz. 6,15 w int. nowożeńców Ziemba-Michalska, o godz. 7,30 za zmarłych z Różańca, z kond. (niem.)
Niedziela o godz. 6,45 msza św. śpiewana, o godz. 8,30 za żyjących z Matek Chrześcijańskich, o godz. 10 w int. uczestników pielgrz. na Górę św. Anny (niem). o godz. 11,30 msza św.

Ordynacja.

dotyczy pobierania opłat za udzielenie konsensów budowlanych i dozór nad budowlami w obrębie miasta Tarnowskie Góry.

(Ciąg dalszy.)

§ 6.

Zarząd Policji Miejskiej może zaniechać pobrania opłat w wypadkach zasługujących na uwzględnienie od ubogich, zaś przy budowlach Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego lub Państwa Polskiego dla których Śląski Urząd Wojewódzki wzgl. Państwo Polskie udziela dodatków patronackich z łaski lub innych zapomóg, opłata za konsens budowlany może być zredukowaną do połowy zwykłej wysokości.

Budowle tut. Magistratu są wolne od opłaty.

§ 7

Opłaty należy uiścić najpóźniej w przeciągu 9 dni po otrzymaniu zawiadomienia o wysokości opłat, poczem nastąpi wręczenie konsensu budowlanego wzgl. odnośnego poświadczenia. Zaległe opłaty zostaną ściągnięte przymusowo w drodze administracyjnej. Wniesienie sprzeciwu nie wstrzymuje ściągnięcia zaległości.

§ 8

Niekorzystanie z udzielonego zezwolenia nie zwalnia petenta od uiszczenia należnej opłaty budowlanej.

§ 9.

Spory o obowiązek uiszczenia opłat będą załatwiane według ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląkiem.

§ 10.

Niniejsza ordynacja opłat obowiązuje dla miasta Tarn. Góry z dniem ogłoszenia. Jednocześnie znosi się dotychczasowy regulamin opłat z dnia 15. XI. 192?r.

Tarnowskie Góry, dnia 15. stycznia 1931 r.

MAGISTRAT.

(—) Michatz, burmistrz (—) Dr. Hager Bronisław wiceburmistrz (—) Grzonka, (—) Dr. Blachnik (—) Witt, (—) Lowicki, (—) Nowak, (—) Bach

Uchwała.

Uchwala się ordynację dot.: pobierania opłat za udzielenie konsensów budowlanych i dozór nad budowlami w obrębie miasta Tarnowskie Góry w brzmieniu uchwały Magistratu z dnia 15. stycznia 1931r. z tem, że zmienia się kwoty w następujących pozycjach:

§1 poz. 1 zamiast 8, zł. na 6, zł. oraz zamias 50,-zł. na 40,-zł.
poz. 2 zamiast 5,-zł. na 3,-zł. oraz zamiast 30,-zł. na 25,-zł
poz. 5 zamiast 10,-zł. na 5,-zł. oraz zamiast 20,-zł. na 15,-zł.
poz. 10 zamiast 0,3?-zł. na 0,25,-zł. oraz zamiast 15,-zł. na 10, zł.
poz. 11 zamiast 20,-zł. na 10,-zł.
poz. 12 zamiast 20,-zł. na 10,-zł oraz zamiast 50,-zł. na 20,-zł.
poz. 13 zamiast 15,-zł. na 10,-zł oraz zamiast 30,-zł. na 20,-zł.
poz. 14 zamiast 5,-zł. na 3,-zł.
§ 2 poz. 5a zamiast 6,-zł. na 3.-zł.
poz. 5b zamiast 8.-zł. na 4,-zł.

p. p. p.
( ) Fr. Bacik, (—) Wycisk, (—) O. Stawinoga (—) Webs, (—) Lukoszczyk, (—) J. Tyczka.

Tarn. Góry, dnia 11 czerwca 1931r.

L. dz. pr. 12649.

Uchwała Magistratu z dnia 18. czerwca 1931r.

Magistrat uchwala przyłączyć się do uchwały Rady Miejskiej z dnia 11. bm.

(—) Michatz, (—) Grzonka (—) Witt, (—) Lowicki, (—) Bach, (—) Dr. Blachnik.
Zarząd Policji Miejskiej,
L. dz. P 152-6.

Powyższe podaje się do publicznej wiadomości.
Tarnowskie Góry, dnia 18. sierpnia 1931r.
Zarząd Policji Miejskiej.
(—) Michatz, burmistrz.

ŁAŃCUCH PRASOWY.

Pan Doktor Nawrotek złożył na rzecz Komitetu Niesienia Pomocy Bezrobotnym w naszej Redakcji 25-zł. i prosi równocześnie p. Doktora Matuszka o kontynuowanie łańcucha.

SZARLEJ — W. PIEKARY

Z kroniki kradzieży. Onegdaj skradziono stolarzowi Leonowi z Szarleja rower męski marki „Continental" Nr. 346440, wartości 100-zł., pozostawionego chwilowo bez dozoru na ulicy przed lokalem Kubańskiego w Szarleju. — W tymże dniu nieznani sprawcy po wyważeniu drzwi skradli z mieszkania Foltyna Konstantego w Chropaczowie 15 Rmk. w gotówce, zegarek męski srebrny, zegarek męski „Pluta", złoty zegarek damski, 3 naszyjniki w tem jeden bursztynowy, jeden z kości słoniowej i jeden złoty, bransoletkę, dwa pierścienie złote z czerwonemi kamieniami i różne pamiątkowe monety. Ogólna wartość skradzionych przedmiotów wynosi około 800-zł.

Strzelanie Bractwa Kurkowego w Szarleju. Kurkowe Bractwo podaje do wiadomości, iż w tym roku odbędą się jeszcze następujące strzelania: 13 IX. o legaty pp. Dittmana, Różanki i Gizy, 23 IX o legaty Rabsteina, Lupy i Steinerta, 4 X o legaty Piotrowskiego Rodego, Jeziorskiego, 14 X o legaty Mutza, Kretka, Kubańskiego, 21 X o legaty Malinowskiego, Knoppa i Osadnika. Od 4 listopada w każdą środę strzelanie ćwiczebne w strzelnicy zimowej. Od 13 bm. do 21 X można „wystrzelać" za największą ilość pierścieni sztucer wartości 750 zł- darowany przez prezesa Malinowskiego. Bractwo przystąpiło także do budowy dwuch tarcz na odległość 15 m. dla członków Bractwa.

Dobra myśl. Na ostatnim nadzwyczajnem walnem zebraniu Kurk. Bractwa Strzeleckiego powzięto uchwałę zaprowadzenia w ogrodzie Strzelnicy Bractwa hodowli jedwabników.

Prawo lokatorskie.

Umowa o komorne ponadustawowe

Czy odnośnie do pomieszczeń, podpadających pod przepisy ustawy o ochronie lokatorów wolno umówić i pobierać komorne w wyższej niż ustawowo określonej wysokości oraz w inny niż ustawowo określony sposób?

Wolno jest wynajmującemu i lokatorowi zawrzeć na zasadzie wzajemnego porozumienia umowę zarówno co do wysokości jak i co do sposobu zapłaty komornego, odbiegającą od ustawowo określających przepisów, jednak tylko: 1) na piśmie, 2) na czas nie krótszy niż na jeden rok, 3) odnośnie a) bądź do pomieszczeń nie będących mieszkaniami (np. do pomieszczeń handlowych przemysłowych, biur), b) bądź do mieszkań mających więcej niż 4 pokoje, nie wliczając w to pomieszczeń pobocznych, jak: przedpokoje, korytarze, werandy, łazienki, kuchnie, spiżarnie, alkowy, pokoje dla służby. (Art. 3 ustawy o ochronie lokatorów).

Prawo podatkowe.

Egzekucja należności podatkowych od płatników, którym przysługuje wierzytelność do Skarbu Państwa.

Okólnikiem Ministerstwa Skarbu z 24 grudnia 1925 r. L. D. V. 8085-1 zarządzono, że jeśli jakiś przedsiębiorca zalega z podatkami i opłatami na rzecz państwa, z powodu których władze skarbowe wdrażają przeciwko niemu kroki egzekucyjne, a równocześnie przedsiębiorca taki ma znaczne należności od skarbu państwa z tytułu wykonanych robót i dostaw dla instytucyj państwowych np. dla Ministerstwa Spraw Wojskowych i jego oddziałów, może nastąpić wstrzymanie egzekucji, względnie ograniczenie jej do różnicy między kwotami zaległości a sumami należnemi od państwa, a to pod warunkiem, iż płatnik przedstawi władzom skarbowym zaświadczenie urzędowe o sumach należnych mu od instytucyj państwowych z tytułu wykonanych robót lub dostaw, a nie wypłaconych mu jedynie dla braku odpowiednich kredytów. Wedle Okólnika Min. Skarbu z 6 marca 1926. L. D. V. 1332-1 26., odsetki i kary za zwłokę oblicza się w takim wypadku do dnia zaistnienia prawa podatnika do otrzymania należności od instytucji państwowej, o ile data zaistnienia tego prawa została uwidoczniona we wydanym przez instytucję państwową zaświadczeniu, w przeciwnym zaś razie kary za zwłokę oblicza się do dnia przedstawienia tego zaświadczenia.

Okólnikiem Min. Skarbu 18. lipca 1931 r. L. D. V. 13199-1 w Dz. Urzęd. Min. Skarbu z r. 1931 nr. 22 poz. 331, określono tryb postępowania w takich wypadkach. W szczególności dla uzyskania decyzji wstrzymującej egzekucję żainteresowani płatnicy winni zwrócić się do właściwej kasy skarbowej o wydanie wyciągów z właściwych ksiąg bierczych tych podatków, względnie innych należności skarbowych z któremi płatnik zalega.

Otrzymane z Kasy skarbowej wyciągi z tych kont płatnik składa przy podaniu tej władzy państwowej, dla której wykonał dostawę, prosząc o wydanie zaświadczenia o wysokości należnej mu za dostawę kwoty oraz o przelanie przez tę władzę jego należności odpowiedniej kwoty na pokrycie zobowiązań względem skarbu państwa, uwidocznionych w złożonych przez niego wyciągach. Urząd skarbowy z chwilą otrzymania takiego zaświadczenia, obowiązany jest wstrzymać, względnie ograniczyć kroki egzekucyjne.

TARGI TYGODNIOWE NA ŚLĄSKU.

Targi tygodniowe odbywają się w następujących miejscowościach:

W poniedziałki: Czechowice, Brzezinka, Godula, Katowice, Woźniki (co drugi tydzień), Mikołów, Wodzisław i Szarlej.

We wtorki: Dziedzice, Mysłowice, Pszczyna, Żory, Kończyce, Siemianowice, Kalety, Lipiny i Świętochłowice.

W środy: Bielsko, Król. Huta, Lubliniec, Rybnik, Chorzów, Dąbrówka Mała, Kochłowice, Michałkowice, Murcki, Tychy, Bytom Nowy, Hajduki Wielkie, Łagiewniki, Ruda i Radzionków.

W czwartki: Katowice, Wodzisław, Szarlej, Tarn. Góry, Czechowice, Brzezinka, Orzesze i Orzegów.

W piątki: Dziedzice, Mysłowice, Mikołów, Pszczyna, Siemianowice, Brzeziny, Lipiny, Piekary W. i Świętochłowice.

W soboty: Bielsko, Katowice, Król. Huta, Żory, Bielszowice, Chorzów, Michałkowice, Rożdzień-Szopienice, Bytom Nowy, Hajduki W., Ruda i Radzionków

Wyprzedaże zostaną unormowane.

Izba przemysłowo-handlowa w Warszawie, jako urzędująca Związku Izb, przesłała do ministerstwa przemysłu i handlu projekt rozporządzenia o wyprzedażach, dokonywanych w obrocie handlowym.

Wspomniany projekt przewiduje, że wszelkie wyprzedaże, dokonywane w obrocie handlowym, mogą być urządzone i ogłoszone po uprzedniem zgłoszeniu do Izby przemysłowo-handlowej, która upoważniona jest do wydawania potwierdzenia zgłoszeń lub zezwoleń. W szczególności uprzedniego zezwolenia wymagają wyprzedaże: posezonowe, poinwentarzowe, pozaasortymentowe, oraz likwidacyjne.

W dalszym ciągu projekt przewiduje, że w zgłoszeniu wyprzedaży do Izby przemysłowo-handlowej należy podać: nazwę i miejsce wyprzedaży, oraz okres jej trwania, przyczynę wyprzedaży oraz dla wyprzedaży, wymagającej uprzedniego zezwolenia — dokładną specyfikację towarów, przeznaczonych do wyprzedaży. Orzekając o wydaniu lub niewydaniu zezwolenia, Izba kierować się będzie oceną danych, przedstawionych przez petenta i opinij przez się zebranych, bądź zasiąganych u rzeczoznawców. Zezwolenia na wyprzedaże posezonowe, poinwentarzowe i pozasortymentowe wydaje się z reguły najwyżej na okres 14 dni, dla wyprzedaży likwidacyjnych z reguły na okres najwyżej 90 dni.

Izba może każdej chwili przeprowadzić kontrolę dokonywanej wyprzedaży za pośrednictwem lokalnych organów administracyjno-policyjnych. Od decyzji Izby przysługuje odwołanie do ministerstwa przemysłu i handlu.

Zamiast trzydziestu czterech — trzy regułki dzielenia wyrazów.

Doniosły krok na drodze uproszczenia polskiej pisowni.

Pisanie poprawnie po polsku, które przed wojną było wcale łatwą czynnością, a której umiejętność posiadał każdy chyba średnio wykształcony Polak, stało się po wojnie prawdziwą wiedzą tajemną, dostępną tylko dla nie wielu. Dość powiedzieć, że nawet wydawnictwa Akademji Umiejętności popełniały grzechy przeciwko ortografji, uchwalonej w r. 1918 przez tę właśnie Akademję. A cóż dopiero szary plebs ludzi, wyrażających swe myśli przy pomocy słowa pisanego.

Począwszy od dzieci, w które przez 12 lat (szkoła powszechna i gimnazjum) wdrażano tę ortograficzną hermneutykę, a skończywszy na ludziach z dawnej generacji, którzy jakoś nie mogli pogodzić się z temi inowacjami, wszyscy choć w nierównym stopniu odstępowali od kanonów. Bo z pewnością łatwiej było Shawowi z ósmym krzyżykiem na barkach nauczyć się tanga, niż niejednemu z nas zasad „ymi emi", lub sztuki dzielenia wyrazów.

Właśnie to dzielenie wyrazów było najtrudniejszym do zgryzienia orzechem. 34 (!) regułek ujmowały w chaotyczną całość wielce ustalającą, co po której stronie uciąć a co po której zostawić. Dla orjentacji zaopatrzono oficjalne „zasady ortografji" Łosia (cena 5zł.) w słownik ortograficzny, liczący 174 stron duże ósemki (z podziałem każdego słowa) który się tem jodznaczał, że brakło w nim najpospolitszych niecaz wyrazów, a nie brakło i... omyłek.

To też każde nowe wydanie „Łosia" bywało rozszerzane i... poprawiane.

Najnowsze wydanie tego kodeksu, to które się przygotowuje będzie zawierało ogromną zmianę, przyjętą niedawno na wniosek prof. Uniw. Jagiellońskiego K. Nitscha przez Akademję w sierpniowym numerze „Języka Polskiego", zmianę dotyczącą reguł dzielenia wyrazów:

W miejsce 34 wprowadzono 3 główne, jasne zasady.

Oto one. 1. Nie dzieli się: a) wyrazów jednozgłoskowych, np. wstręt;

b) połączeń liter, oznaczających jedną zgłos kę a więc ch, sz, cz, dż, też, rz, o ile się wymawia jak ż lub sz, np. dusza, toczyć, morze; natomiast można podzielić np. mar-znie;

c) dwugłosówek, jak pauza, Ceuta: natomiast można napisać np. chude-usz.

2. Jedna spółgłoska między samogłoskami należy do drugiej części wyrazu, np. no-ga, mu-cha.

3. Grupę spółgłosek między samogłoskami w środku wyrazu można albo dzielić dobrowolnie, albo całą przenieść do następnego wiersza, np. is-kra, lub isk-ra lub i skra, ale nie iskr a.

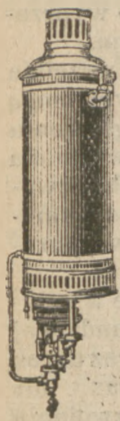
Uwaga ad 2. i 3. Zostawia się przy pierwszej części spółgłoskę, kończącą wyraźny przedrostek, np. od-osobnić, przed-wstępny, roz-igrać, roz-strzygnąć, naj-uboższy, naj-wcześniej.

Zasady te są proste, zrozumiałe i liberalne. Nawiązujemy w ten sposób do tradycji liberalnej ortografji staropolskiej, która stosowała jeszcze większe swobody w dzieleniu wyrazów, np. w-net lub zn-owu. Niewątpliwie reforma prof. Nitscha zostanie polecona do stosowania w szkołach przez min. W. R. i O. P.

Jeszcze niejedno jest do zmienienia na lepsze w tem gąszczu ortografji polskiej. Ważny krok naprzód został atoli już zrobiony.

—0—

„robin“ szlachetne mydło domowe.

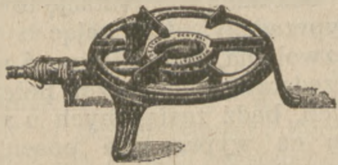
Gazownia Miejska
Tarnowskie Góry.

dostarcza

Koks

jako najlepszy środek opałowy dla ogrzewań centralnych.

Chcesz oszczędzać czas i grosz, to gotuj tylko gazem!

Drogerja „pod Bocianem“
WŁADYSŁAW SZULGIT
Tarnowskie Góry, ul. Krakowska 17
Telefon 72.

POLECA PO CENACH NISKICH:
Pokosty — farby — lakiery — pendzle!

Skuteczne środki trujące na myszy i szczury

Mortëina tępi skutecznie szwaby, rusy i wszelkie robactwo. — „Mola“ niszczy mole i wszelkie owady pod gwarancją. — „Wywabi“ czyści wszelkie plamy.

RESTAURACJA DWORCOWA
w Tarnowskich Górach
poleca P. T. Gościom swoją znakomitą
KUCHNIĘ WARSZAWSKĄ
oraz dobrze pielęgnowane napoje.
Cena obiadów abonamentowych z 3 dań (łącznie z obsługą) 1,50 zł.
Piwo dla pracowników kolejowych 45 gr. za szklankę.

DOM TOWAROWY
HERMANN MITSCHKOWSKI,
TARNOWSKIE GÓRY, NARÓŻNIK RYNKU

poleca po najtańszych cenach: sukienki dziecięce, trykoty, towary wełniane rękawiczki, pończochy, bieliznę trykotową, artykuły męskie, kapelusze, czapki, parasolki, laski, firany, materjały wełniane, towary krótkie itd.

Największy magazyn wełny na pończochy i roboty ręczne.

Restauracja i Kawiarnia „Polonja“
TARNOWSKIE GÓRY, ul. Krakowska nr. 10

poleca dobrze pielęgn. piwa tyskie, wina, wódki i likiery.
Ciepłe i zimne potrawy o każdej porze.
ŚNIADANIA, OBIADY i KOLACJE.
Dziennie koncert orkiestry 3 p. ut.
od godz. 19,30 do 1,30.
Przyjmuje zamówienia na bankiety, wieczorki itp.
CENY ZNIŻONE. *W. Szczupakowski.*

Lazarus Moeller
Tow. z ogr. odp.
TARNOWSKIE GÓRY-
FILJA SZARLEJ
tartak parowy i heblarnia

STAŁY SKŁAD
belek, krokwi, bocznych desek nielamowanych, szalówek, desek do wykładania, materjałów budowlanych, okrąglaków i półokrąglaków, materjałów stolarskich w wszelkich rozmiarach, listw przyściennych oraz drzewa liściastego każdego rodzaju
Rok założ. 1850.
Telefon Tarn.-Góry 25 i 36 Telefon Szarlej 122.

Wyjątkowo tanie źródło zakupu!
SPECJALNOŚĆ: pończochy, bielizna, trykoty, towary krótkie i manufakturyjne, firanki i chodniki po cenach bardzo niskich.
Dom. tow. A. L. Klimek,
Tarnowskie Góry, ul. Krakowska nr. 9.

Chcesz się usamodzielnić, kupić lub wybudować sobie własny dom —
oszczędzaj zawczasu i składaj
pieniądze
w Banku Ludowym
Spółdz. z odpow. nieogr.
Tarnowskie Góry, Rynek nr. 15
gdzie otrzymasz wysokie odsetki i punktualny zwrot oszczędności. — Gdy własne fundusze nie starczą uzyskasz pomoc w Banku w formie korzystnej pożyczki. Oszczędności gwarantowane są majątkiem członków który wynosi miljony złotych.

Na początek roku szkolnego
polecam mój bogato zaopatrzony magazyn w
materjały wełniane,
jak i aksamity do prania, gładkie i w deseniach, jak również płótna na fartuszki po najniższych cenach.
Proszę zobaczyć moje okno wystawowe.
W. BOLIK, Tarn. Góry
ul. Krakowska 19.

NA RATY!
Stale na składzie
wszelkiego rodzaju materjały do budowy Kanalizacji i Instalacji.
Narzędzia rzemieślnicze
MASZYNY DLA PRZEMYSŁU i ROLNICTWA.
SPRZĘTY KUCHENNE,
DŹWIGARY, ŻELAZA i BLACHY.
Wielki wybór. Ceny przystępne.
Tarnogórski Handel Żelaza
dawniej **A. BAUM**
Tarnowskie Góry, Zamkowa 4, Telefon 16 i 18.

Ogłoszenia przynoszą wielką korzyść!

Mój dom jest moją twierdzą!
Mówi przysłowie angielskie:
gdzie jesteś lepiej zabezpieczony na starość, jak nie we własnym domu?
Do osiągnięcia tego celu dopomożemy Ci przez udzielenie długoterminowej
pożyczki amortyzacyjnej
po 4%.
Żądajcie naszych bezpłat. prospektów.
ŚLĄSKI ZWIĄZEK KREDYTOWY
TARNOWSKIE-GÓRY, RYNEK 10.

Poszukuję
chłopca
mającego zamiar wyuczyć się rzemiosła rzeźnickiego
Ferdynand Ludyga,
mistrz rzeźnicki,
Radzionków, ks. Damrota 71.

Przestrzegam
poraz drugi wszystkich pp. kupców by nie udzielali kredytu mej żonie Jadwidze Piec córki st. asystenta Waltera z Tarnowskich Gór, gdyż oświadczam ponownie, że za takowe nie odpowiadam. **Piec Sylwester.**

OGŁOSZENIE!
Towarzyst. konsumowe
(stare) Sp. z o. odp.
w STRZYBNICY R. Sp. 24
likwiduje się.
Wzywa się wszystkich wierzycieli konsumu do zgłoszenia swoich pretensji najpóźniej do dnia 31. X. 1931.
Strzybnica, 5. IX. 1931.
Zarząd likwidujący.
Oleksy. Masłowski.

Abonujcie
Nowiny

Najtańszem i najdogodniejszem źródłem zakupu
SOLIDNYCH MEBLI
jest **Firma Bracia JOJKO**
w TARNOWSKICH GÓRACH, NOWY RYNEK NR. 7.

Chwila możności zdobycia gotówki w obecnym okresie kryzysu gospodarczego zbliża się!

Od dnia 9 września do 17 października, codziennie odbywać się będą ciągnienia V. klasy 23 Loterji klasowej.

GŁÓWNA WYGRANA W SZCZĘŚLIWYM WYPADKU 1.000 000.00 zł.

Nie zwlekaj więc, lecz niezwłocznie weź udział w tym biegu o bogactwo!

Kup los w Kolekturze
Komunalnej Kasy Oszczędności Powiatu
TARNOWSKIE GÓRY
Oddział miejski przy ulicy Krakowskiej Nr. 12.
lub w Centrali (gmach Starostwa) pokój Nr. 20.

Nie omijaj Swojego Przeznaczenia! Za niewielką cenę losu, możesz stać się bez trudu bogatym człowiekiem i zapewnić sobie i rodzinie dostatni byt!
Nasz powiat szczęście w grze loteryjnej nie omija! W ostatniej loterji klasowej, na zakupiony przez mieszkańców powiatu tarnogórskiego los
padła główna wygrana w sumie 400.000 złotych!

CENY LOSÓW: dla nowonabywcy 50 zł. za ćwiartkę
dla posiadacza losu klasy IV-tej 10 zł. za ćwiartkę

Redaktor naczelny: Gruszka Winfryd, Tarn. Góry. Redaktor odpow. Kaczmarek Franciszek, Tarn. Góry. Druk: DRUKARNIA POLSKA, TARN. GÓRY.